

C23 – A-BRU1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

10 december 1996

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

ADVIES- EN OVERLEGCOMITE VOOR BRUSSEL EN VLAAMS-BRABANT

Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant

Dinsdag 10 december 1996

VOORZITTER : De heer Leo Goovaerts

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.10 uur.*

Interpellatie van de heer Walter Vandenbossche tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De voorzitter : Dames en heren, onze voorzitter, de heer Suykerbuyk, wenst zich te verontschuldigen, want hij is weerhouden in een andere commissie.

Aan de orde is de interpellatie van de heer Vandenbossche tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over het overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Walter Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, tijdens uw Septemberverklaring in het Vlaams Parlement hebt u een niet onbelangrijke uitspraak gedaan betreffende de Vlaamse gemeenschap in Brussel, in het bijzonder betreffende de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

U verklaarde toen dat deze commissie als speerpunt in Brussel dient te functioneren. U zei letterlijk dat de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie complementair moeten zijn, wat betekent dat ze, op aanvullende wijze en met respect voor ieders autonomie, éénzelfde eenduidig Vlaams beleid voor Brussel moeten realiseren. U pleitte voor overleg tussen de verantwoordelijken en de administraties.

Eveneens deed u de volgende – niet onbelangrijke – uitspraak. Ik citeer uit uw verklaring : De Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft bij de verdere uitbouw van het net van Nederlandstalige voorzieningen alvast een speerpuntfunctie. Einde citaat.

Deze oproep is niet zonder belang voor de toekomst van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik wil ab initio onderstrepen dat ik behoor tot diegenen die pleiten voor een versterking van de rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, indien we zouden komen tot een nieuwe staatsvorming. Mijnheer de minister-president, het hoeft geen betoog dat de Vlaamse regering in Brussel op het terrein over rechtstreekse zeggingskracht beschikt met betrekking tot de persoonsgebonden aangelegenheden. Het uitbouwen van welzijnsvoorzieningen en netwerken van onderwijs, de realisatie van een gezondheidsbeleid en een sterke culturele uitstraling behoren tot die elementen die de Vlaamse aanwezigheid in de hoofdstad versterken. Anderzijds moduleert u ook het Vlaamse beleid via de decreten. Door middel van deze decreten werkt men in de richting van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, teneinde de betrokkenheid bij en de toepasbaarheid van deze teksten te waarborgen.

Het is echter niet zonder belang te weten op welke wijze de Vlaamse regering in haar schoot invulling verleent aan deze bevoegdheid van Brusselse Aangelegenheden. Dat is dan ook een eerste punt waarover ik u wil ondervragen. De stille minister, mevrouw Van Asbroeck, is blijkbaar nog steeds op zoek naar de wijze waarop die structurele invulling dient te geschieden. De specifieke opdracht van de Vlaamse Gemeenschapscommissie kan immers niet raken aan de essentiële taak die de Brusselse Aangelegenheden inhoudt : een permanente zorg voor de specifieke situatie van de Vlaamse Gemeenschap in de hoofdstad, door middel van de controle van de voorgestelde decreten door de

Vandenbossche

regeringsleden en het opstellen van specifieke decretale bepalingen welke de toepasbaarheid van het Vlaams wetgevend werk in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest waarborgen. Het is met andere woorden de zorg dat de stem van de Brusselse Vlamingen tot in uw regering wordt gehoord. Ongeacht de taken die men de Vlaamse Gemeenschapscommissie wenst toe te wijzen, blijft deze opdracht van de minister van Brusselse Aangelegenheden voor mij essentieel. Ze is essentieel voor de betrokkenheid van de Brusselse Vlamingen in de Vlaamse Gemeenschap.

Wanneer ik dus pleit voor de rol van de VGC zeg ik daar onmiddellijk in één adem bij dat er niet kan worden geraakt aan de bevoegdheid van Brusselse Aangelegenheden. Deze laatste bevoegdheid waarborgt immers dat de Vlaamse Gemeenschap een – wat ik noem – preventieve beleidsaanpassing kan doorvoeren naargelang van de specifieke situatie in de hoofdstad.

Wat de Vlaamse Gemeenschapscommissie zelf betreft, wil ik tegenover dit parlement even benadrukken dat deze commissie nog slechts een vijfde van haar middelen uit Vlaanderen haalt. Vier vijfde zijn eigen middelen van de VGC, die ze verkrijgt via het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Sinds haar totstandkoming onderging deze instelling een enorme evolutie. Van een instrument van Vlaanderen is de Vlaamse Gemeenschapscommissie een reëel beleidsinstrument geworden voor de Brusselse Vlamingen. Van een suppletoir beleid op gemeentelijk vlak evolueerde haar werking via een complementair beleid tot de huidige quasi-zelfstandigheid op politiek vlak in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Als de Vlaamse Gemeenschapscommissie niet had bestaan, hadden we haar zeker moeten bedenken.

Uw oproep, mijnheer de minister-president, is niet zonder belang voor de toekomst van deze instelling. Het gesprek tussen uw regering en de collegeleden van de Vlaamse Gemeenschapscommissie mag en kan niet beperkt blijven tot een vrijblijvende denk- en discussieontmoeting. Ik pleit er dan ook voor dat de contacten tussen uw regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie een grondslag vinden in het elfpuntenprogramma dat de heer Vandenbussche en ikzelf als resolutie in dit parlement hebben laten goedkeuren.

Dit bevatte – bondig samengevat – als eerste punt het herbekijken van de positie van de Brus-

selse Vlamingen met betrekking tot hun aanwezigheid, rol, en politieke macht in de Brusselse hoofdstedelijke instellingen. We hadden het over de toekomst van Brussel in de uitbouw van zijn hoofdstedelijke rol, gezien vanuit Vlaams en federaal perspectief. Verder kwamen aan bod : het Vlaamsonvriendelijk onthaalbeleid ; de taalwetgeving ; het sociaal-cultureel welzijnswerk ; het kwaliteitsbeleid dat in globo in Brussel moet worden gevoerd ; de toepasbaarheid van de decreten ; het onderwijs als speerpuntfunctie van het Vlaams beleid in de hoofdstad ; het welzijnsbeleid ; de bevestiging van de Vlaamse identiteit ; de aanpak van de Europese roeping van Brussel ; de verhouding tot Vlaanderen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie moet de motor zijn van een nieuwe strategie van de Vlaamse Gemeenschap in de hoofdstad. Het is duidelijk dat we niet in de val mogen trappen die de PRL-FDF in de Cocof opzet. Deze partij streeft fundamenteel naar het conflictmodel in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. De eigen taak van de Vlaamse Gemeenschapscommissie om een kwaliteitsbeleid uit te bouwen, moet worden vooropgesteld. Ik onderstreep – en dit is mijn diepe overtuiging – dat vanuit een sterke Vlaamse opstelling, samenwerking met de Franstaligen niet uit de weg mag worden gegaan.

Mijnheer de minister-president, ik pleit er ook voor dat de VGC een brugfunctie vervult tussen Vlaanderen en het gemeentelijke niveau. De Brusselse gemeenten en OCMW's moeten het Vlaamse gemeenschapsbeleid leren kennen en waarderen. Bij de Vlaamse politieke beleidsvoerders moet ook de argwaan – niet de kritische zin – worden weggenomen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie moet worden uitgebouwd tot een permanent overlegplatform rond het eigen karakter van de Brusselse problemen zoals die bestaan in de onderwijs-, cultuur-, gezondheids- en welzijnssector. Het specifieke van Brussel werkt dikwijls te bevreemdend voor de Vlaamse beleidsvoerders. Een en ander moet permanent worden uitgelegd. Deze Adviescommissie zou hierin een rol kunnen spelen. Maar dan zou het natuurlijk wel goed zijn dat vele Vlaamse politici deze commissie bijwonen.

De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan ook een brugfunctie vervullen naar de andere Brusselse instellingen zoals de Cocof, het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. We zouden dit beter allemaal convergeren, omdat in Vlaanderen gewest- en gemeenschapsmateries echt samen worden uitgebouwd. Dit is in Brussel omwille van de

Vandenbossche

instellingen weinig of niet het geval. Op die wijze kan de efficiëntie van het beleid worden verhoogd. De bijdrage van uw regering is hierbij onontbeerlijk. Wij vragen u om overleg te plegen met de Brusselse instellingen. De Vlaamse Gemeenschapscommissie kan de vertrouwenwekkende basis leggen. Recent heb ik in het Brussels Parlement verklaard dat uw beslissing om met Brussel te praten, moet worden gewaardeerd en dient gezien in het teken van de eenheid tussen Vlaanderen en de Gemeenschap van Brusselse Vlamingen. Dit is voor Franstaligen niet altijd evident.

De Vlaamse regering moet zich ook bewust zijn van het feit dat een reële invulling van de bevoegdheid Brusselse Aangelegenheden en van de rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie een dubbel spoor vormen, dat de band tussen Vlaanderen en de Brusselse Vlamingen alleen maar kan versterken. Mijnheer de minister-president, ik luister graag naar uw visie op de invulling van de Brusselse Aangelegenheden en de toekomstige rol van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Ik wou een zeer concrete vraag toevoegen aan het betoog van de heer Vandenbossche. Mijnheer de minister-president, er is een ontmoeting geweest tussen de Waalse regering en de Brusselse regering. Ik veronderstel dat er vanwege de Brusselse regering ook een uitnodiging is gegaan naar de Vlaamse regering. Bent u van plan om daar op in te gaan en de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest te ontmoeten ?

De voorzitter : De heer Vandenbussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandenbussche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, hoe zitten de officiële relaties tussen Vlaanderen en Brussel eigenlijk in elkaar in het concept van de Vlaamse regering ? De onderbouwde vraagstelling van de heer Vandenbossche brengt ons effectief tot de kern van de zaak. Welke rol kan een Brussels intermediair orgaan, met name de Vlaamse Gemeenschapscommissie, in de toekomst spelen in de ontwikkeling van het Vlaamse beleid in Brussel ?

Er bestaat een fundamenteel onderscheid tussen de opties van de Franstaligen en die van de Vlamingen. Langs Franstalige zijde heeft men gekozen

voor een feitelijke breuk tussen het Waalse en het Brusselse gemeenschapsbeleid. Het resultaat is dat Brussel eigen instellingen krijgt die via de Cocof streven naar een autonome opstelling. Langs Vlaamse zijde is bij de onderhandelingen over het Sint-Michielsakkoord duidelijk voor een andere oplossing gekozen. Vlaanderen heeft geopteerd voor een eenheid van beleid rond de gemeenschappen in Vlaanderen en in Brussel.

Dit betekent ook dat de Brusselse instelling, die het Vlaamse beleid mee moet waarmaken, op een ander niveau te situeren valt dan uit de interpretatie langs Franstalige zijde is af te leiden. Wij hebben daar als Brusselse Vlamingen geen enkel probleem mee. We kunnen ons toekomstperspectief betreffende de rol en de positie van de Brusselse Vlamingen in het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest alleen waarmaken als er een hechte band is tussen Vlaanderen en Brussel.

We beschikken over een Vlaamse Gemeenschapscommissie op een zeer specifiek intermediair niveau. Die kan worden vergeleken met het provinciaal niveau, maar het is alleszins een grondwettelijk orgaan met specifieke bevoegdheden, die via de Grondwet en de bijzondere wet zijn ingevuld en die een breukfunctie vervullen tussen het Vlaamse beleid en het lokale beleid. Maar er schort toch nog heel wat aan de relatie tussen het algemeen Vlaamse beleid en het lokale Brusselse Gemeenschapsbeleid. De samenwerking tussen enerzijds het lokale bestuur, de gemeenten en de O.C.M.W.'s, en anderzijds de Vlaamse Gemeenschapscommissie, functioneert nog niet perfect. Aan die link tussen het lokale niveau, het intermediaire niveau – de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel – en het algemeen Vlaamse beleid moet in de toekomst hard worden gesleuteld. Het is een essentieel element dat ontbreekt in de visie op de samenwerking tussen de instellingen.

We hebben bij de voorbereiding van de vorige fases van de staatshervorming heel veel tijd en energie besteed om het concept van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die is gegroeid uit de Nederlandse Cultuurcommissie, uit te bouwen tot een instelling die effectief een ernstige rol kan spelen in het samenspel tussen de verschillende overheidsniveaus. Er is met name een intermediair niveau, de parlementaire werking. Ook daar is er een dialoog tussen oppositie en meerderheid. Het gaat niet om een commissie, ook al luidt de naam – spijtig genoeg – Gemeenschapscommissie.

Ik heb gepleit voor een andere naam. De huidige benaming geeft niet precies de functie van deze

Vandenbussche

instelling weer. Het gaat hier eigenlijk om een raad. Ik had daarom gepleit voor de benaming Vlaamse Gemeenschapsraad voor Brussel. Vlaanderen heeft uiteindelijk toch voor de benaming commissie gekozen, met alle moeilijkheden van dien. Want nu zijn er commissies in de schoot van de commissie, enzovoort. Maar dat is niet essentieel.

Wel essentieel is de rol die de Vlaamse Gemeenschapscommissie als bruggenhoofd van het Vlaamse beleid in Brussel kan spelen. Ten aanzien van de lokale besturen zou de Vlaamse Gemeenschapscommissie die rol in de toekomst nog meer moeten spelen. Ik besluit mijn korte uiteenzetting met de vraag of de Vlaamse regering creatief zou willen nadenken over die specifieke rol. De heer Vandenbossche zegt dat de huidige minister in stilte optreedt. Maar aan de hand van de vele werkzaamheden waaraan we deelnemen, en van onze vele contacten, kunnen we getuigen dat er in stilte zeer hard wordt gewerkt. Ook is het duidelijk dat we alle hoop stellen op wat nu reeds in de beleidsbrieven naar voren is gebracht, en in wat op stapel staat inzake het Beleidsplan voor Brussel.

Dit alles kan alleen maar vruchten dragen als het wordt gesteund door de volledige Vlaamse regering. Het is zo dat de Brusselse Aangelegenheden binnen het beleid van de Vlaamse regering slechts aan kracht en dynamiek zullen winnen indien de mentaliteit bij de gehele Vlaamse regering pro-Brussel is. Ik moet u hier niet vertellen dat dit niet altijd het geval is. Maar uit uw uiteenzettingen, mijnheer de minister-president, weten we dat u daaraan zeer veel waarde en belang hecht. We zullen uit uw antwoord graag verdere preciseringen terzake vernemen.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik ben erg blij met deze interpellatie. Ik vind dat de Vlaamse regering steeds elke vraag tot verduidelijking moet beantwoorden. Misschien moet ik vooraf eerst enkele aspecten uit de uiteenzettingen behandelen.

Het is juist dat de Septemberverklaring een belangrijk luik bevat over onze bijzondere band met Brussel. De Brusselse Vlamingen maken deel uit van de Vlaamse Gemeenschap. Dat impliceert dat ze optimaal bij het beleid worden betrokken. Maar ik wil verder gaan. Wij moeten het beleid

samen oriënteren, en die intentie moet worden geconcretiseerd. Het gaat niet enkel om betrokkenheid. In de toekomst, als het over bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap gaat, moet meer dan dat aan bod komen. Dat wil zeggen dat de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschapscommissie een complementaire opdracht vervullen. Samen moeten ze het beleid in Brussel gestalte geven.

Als we een coherent, samenhangend beleid voor Brussel willen realiseren, dan ligt een regelmatig overleg tussen de beleidsverantwoordelijken aan de basis. Vandaar dat wij, met de ervaring van de evoluties op het terrein en met de inzichten die we hebben verworven, ervoor hebben gekozen om op geregelde tijdstippen overleg te plegen met het college van de VGC. Dat is een belangrijke nieuwe stap. Ik kom daar nog op terug.

Het overleg moet toelaten om ten eerste overeenstemming te bereiken over de nagestreefde doelstellingen en/of de herdefiniëring van de doelstellingen. Ten tweede moeten de ingezette middelen en de wijze van aanpak worden geëvalueerd. Ten derde dienen de taken te worden afgelijnd. Tijdens dit overleg moeten in essentie een nieuwe globale visie en aanpak worden uitgestippeld die in het beleidsplan voor Brussel worden opgenomen. We bereiden een versterkt beleidsplan voor Brussel voor. Dit moet binnen korte tijd afgerond zijn. Volgens mij kan dit plan in januari uitgewerkt zijn. Ik had gehoopt dit plan nog voor het einde van het jaar af te hebben. Dit lukt echter niet, en ik vind het belangrijker om dit plan op basis van een grondig overleg samen uit te werken. Dit plan moet maximaal inspelen op wat er op het terrein dient te gebeuren.

Op 10 oktober en 28 november 1996 was er overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Er werd uitdrukkelijk afgesproken om dit overleg in ieder geval driemaandelijks te houden, tenzij in dringende gevallen waar dit overleg onmiddellijk plaatsvindt. Binnen de periode van drie maanden worden dossiers bestudeerd en voorbereid. Straks zal ik wat dieper ingaan op de dossiers die we nu hebben aangesneden.

Het is onze bedoeling om de verschillende gemeenschapsbevoegdheden systematisch te bespreken naast een aantal punctuele dossiers. Deze aanpak versterkt duidelijk de band tussen Vlaanderen en Brussel, en verscherpt de interesse van de verschillende Vlaamse ministers voor onze hoofdstad. Ik wil dat hier ook eens op deze manier

Van den Brande

uitdrukken. Wanneer men in Brussel is, ligt Brussel heel dichtbij. Er is echter een rechtstreekse evenredigheid tussen de belangstelling die men voor de hoofdstad heeft en de afstand van Brussel. Ik vind dat er een engagement moet zijn van alle leden van de Vlaamse regering. De minister die belast is met de Brusselse Aangelegenheden heeft hierin een heel specifieke opdracht en verantwoordelijkheid.

Volgende thema's werden met het college van de VGC reeds besproken : het basisonderwijs, het gegeven Brussel culturele hoofdstad, het zogenaamde "taalhoffelijkheidsakkoord" – ik zet deze benaming tussen aanhalingstekens omdat ik het zo niet wil noemen -, alsook het overleg tussen de Vlaamse regering en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Op de vraag van mevrouw Verwimp kan ik antwoorden dat er werd afgesproken om deze samenwerking via bilateraal overleg voort te zetten. Dit is vandaag nog bevestigd. Ik vind dit een goede zaak, omdat ik ervan uitga dat de Vlaamse ministers van de Brusselse Hoofdstedelijke regering vanzelfsprekend het verstand, de openheid en het inzicht hebben om niet tot enige asvorming bij te dragen die een risico-element in dergelijk overleg zou kunnen vormen.

Vanuit pragmatisch oogpunt hebben wij ervoor geopteerd om het bilateraal overleg op alle domeinen – waar nodig – door te zetten. Dit werd afgesproken op de vergadering met de leden van het college van de VGC.

Mijnheer de voorzitter, collega's, dit versterkt overleg doet niets af van de sleutelrol die de Brusselse minister in de Vlaamse regering blijft spelen. Deze rol gaat verder dan louter coördinatie. De Brusselse minister zal ook in de toekomst de schakel zijn tussen in het bijzonder de Brusselse Vlamingen, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het verenigd college. Ik wil dit uitdrukkelijk stellen – en niet alleen omdat dit in de wet zo bepaald is.

Minister Van Asbroeck werkt op dit ogenblik een aantal voorstellen uit met betrekking tot het Beleidsplan Brussel. Ze doet dit met veel overtuiging en terreinkennis. Het is de taak van de minister-president om aan de invulling van dit plan bijzondere aandacht te besteden.

In de Septembeerklaring wordt gesproken over de speerpuntfunctie van de VGC. Welnu, dit is geen belligerente benadering. Het gaat niet om een con-

flictueuze aanpak, maar om een overleg- en consensusmodel. De betrokkenheid, de rol en de verantwoordelijkheid van de VGC zullen in de toekomst dan ook worden verruimd.

De benaming Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is wettelijk juist. In feite gaat het echter om de Vlaamse Gemeenschapscommissie van de Vlaamse Gemeenschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Samenwerking tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie is hierbij van vitaal belang.

De voorzitter : De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Walter Vandebossche : In het debat met betrekking tot de Schrikkelnota, vooral inzake het hoofdstuk over Brussel, zou de betrokkenheid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zeker niet misplaatst zijn.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de voorzitter, de heer Vandebussche gaat ervan uit dat Vlaanderen bij de staatsvorming heeft geopteerd voor een eenheid tussen Vlaanderen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel. Nu blijkt echter dat Vlaanderen in Brussel vooral in gebouwen en instellingen investeert, maar niet in mensen of projecten. Er is een schril contrast tussen de dure gebouwen en de rijke pendelaars uit Vlaanderen enerzijds en de eerder arme Brusselaars anderzijds. Dit is in strijd met wat er in Vlaanderen gebeurt.

Vervolgens kom ik terug op het antwoord van de minister-president in verband met het bilateraal overleg met de regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Mijnheer de minister-president, waarom overlegt u niet van regering tot regering ? Bent u hier bang voor ?

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, collega's, angst is de slechtste raadgever in het leven, a fortiori in het beleid. We willen het begrip van de ene gemeenschap ten volle gestalte geven. Ik hoop dan ook dat het Beleidsplan Brussel hiertoe een bijdrage kan leveren. Het overleg inzake het dossier van het basisonderwijs zal eveneens tot resultaten leiden. Terzake zullen

Van den Brande

we met alle partners van gedachten wisselen om tot een oplossing te komen. Wij hebben met het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest 86 afspraken. Dat is een cijfer dat me is bijgebleven. Ik geef u dit voorbeeld om aan te tonen dat we onze plicht doen en de problemen oplossen waar ze zich stellen.

Iets heel anders is dat we geen spiegelbeeld hebben, dat hebben we daarstraks ook aangegeven. De Franse Gemeenschap heeft een andere optie genomen. Er is ook discussie en bevraging geweest op het moment dat de Franstaligen die weg zijn uitgegaan. We zullen zien wat het worden kan. Mevrouw Verwimp, onze zorg moet gemeenschappelijk zijn : we moeten ten volle invulling geven aan die éne gemeenschap die we zijn. Vlaanderen en Brussel zijn geen twee afzonderlijke gegevens. Dat is het vertrekpunt.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de minister-president, denkt u niet dat u Brussel in de armen van de Franstaligen jaagt door uw houding ? Ik begrijp dat u dat wilt verhinderen, maar eigenlijk geeft u er aanleiding toe.

Minister-president Luc Van den Brande : Dat is helemaal niet mijn stelling. Die opmerking laat ik voor uw rekening.

De voorzitter : De heer Vandebussche heeft het woord.

De heer Michiel Vandebussche : Mijnheer de voorzitter, ik wil toch even ingaan op de eerste bedenking van mevrouw Verwimp – die ik niet onderschrijf -, met name dat vanuit Vlaanderen in Brussel vooral in prestigieuze gebouwen geïnvesteerd wordt, en niet in mensen.

Ik denk toch dat we dat dossiermatig kunnen weerleggen als we de begroting van de Vlaamse Gemeenschapscommissie zien en de impulsen die hierin voorkomen vanuit de Vlaamse Gemeenschap. Ik denk hierbij aan de 80 miljoen frank die voorzien zijn vanuit het SIF, waarmee we echt terreinwerk doen en waar mensen voor worden geëngageerd – zowel beroepskrachten als vrijwilligers. Ik zeg niet dat het altijd nog beter kan. Dat is iets anders. Dat het Vlaams beleid geen aandacht heeft voor het investeren in mensen in Brussel kan zeker niet worden gezegd. Het zou goed zijn mochten we dat op een bepaald ogenblik ook eens dossiermatig bekijken.

Ik heb in uw antwoord, mijnheer de minister-president, geen directe verwijzing gezien – misschien omdat het aspect niet voorkwam in de vraag van de interpellant – naar de relatie met het lokale bestuur en de gemeenten. Ik stel voor dat we daar niet improvisatorisch op doorgaan. We kunnen het wel als een aandachtspunt nemen. Het zit voor een stukje in de initiatieven rond het SIF.

Er zijn een aantal elementen inzake het jeugdwerk-beleidsplan. Veel grotere vraagtekens zijn er inzake het museumbeleid in Brussel. In het parlement staat er een decreet op stapel in verband met de relatie met de lokale situatie. Ook in het kader van het bibliotheekplan zijn er nog heel wat problemen inzake de lokale situatie.

Ik stel voor dat we op een bepaald ogenblik op een gesystematiseerde wijze inzake die relatie tussen de drie niveaus – de Vlaamse Gemeenschap, het intermediaire niveau en het lokale niveau in Brussel, waar heel wat angels zijn – ernstig te werk zouden gaan.

Een laatste bedenking dan : ik stel met vreugde vast en ik onderschrijf dat er geregeld overleg is tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Ik wilde alleen maar – de voorzitter van onze commissie heeft er al een paar keer op gewezen – ook het belang onderstrepen van een contact op het parlementaire vlak, naast het niveau van college en regering. Dat zou een goede aanvulling kunnen zijn op wat nu door de Vlaamse regering op een positieve wijze is aangebracht.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik ontwaar een absurde tegenstelling in de bedenking wat gebouwen en mensen betreft.

Ik wil een voorbeeld geven. Als we 75 miljoen frank – 73,8 miljoen frank om precies te zijn – besteden aan de restauratie en de renovatie van de KVS, houdt dat veel meer in dan een investering in een gebouw. We willen het creatief-cultureel platform in Brussel alle mogelijkheden bieden. Dit geldt, dit gebouw is een instrument om de mensen te bereiken.

Het elfpuntenprogramma toont uitstekend aan wat we allemaal doen. Het SIF krijgt 80 miljoen frank. Ik hoop dat we in het beleidsplan Brussel iets voor de gemeenten kunnen doen. We weten beter dan wie ook dat de lokale verwezenlijkingen van groot belang zijn.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de minister-president, u onderstreept terecht dat de Vlamingen één gemeenschap vormen, of ze nu in Vlaanderen of in Brussel wonen.

Ik wil even ingaan op de thema's die u bespreekt met het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Die gemeenschapsmateries zijn van groot belang, maar ze winnen pas echt aan kracht indien ze ingebed zijn in een globale visie op mens en omgeving. Daarom wil ik u vragen of thema's, die niet strikt tot de gemeenschapsmateries behoren maar die de mensen nauw aan het hart liggen, zoals huisvesting, economische ontwikkeling, ruimtelijke ordening en vervoer, ook gespreksonderwerp kunnen worden in dit overleg tussen de Vlaamse regering en het college van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. De Brusselse Hoofdstedelijke regering is paritair samengesteld en de Vlaamse leden van het college hebben gewestopdrachten. Zij kunnen een rol spelen op gewestelijk niveau.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mevrouw Grouwels, we zijn net bezig met die globale visie. Vanzelfsprekend zullen de thema's die u noemt ook aan bod komen. Dat is alleszins het geval voor huisvesting. We moeten respect hebben voor de huidige wettelijke regeling, maar iedereen voelt aan dat we op een aantal vlakken meer slagkracht nodig hebben. We kunnen wellicht creatieve formules vinden om daaraan te werken.

We hebben nog een element besproken. We zullen proberen een aantal toepassingen van het Interdepartementaal Begrotingsfonds een Vlaamse opvolging en invulling te geven. Op die manier kunnen een aantal initiatieven beter van vrouw- en mankracht worden voorzien.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, op mijn beurt wil ik waarschuwen voor de neiging om te veel aandacht te besteden aan de investering in instellingen en gebouwen in Brussel. Dat is een dankbare onderneming, men kan dat visualiseren, maar de modale Brusselaar merkt er weinig van. Op dat vlak bestaan nochtans mogelijkheden. Dit

is ongetwijfeld een van de redenen waarom jonge gezinnen Brussel verlaten. De toestand in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel hoef ik u niet te schetsen. Ik weet dat daarvoor extra middelen zijn uitgetrokken, maar ik vrees dat deze niet zullen volstaan. Denk daarbij onder meer aan de mogelijkheid een soort van premie toe te kennen aan ambtenaren die zich in Brussel zouden kunnen vestigen, wat dus niet is ingevolg. Daarmee hebt u alvast twee concrete dingen die we zouden kunnen doen, maar er zijn nog heel wat andere opties.

Mijnheer Vandenbossche, wanneer u spreekt over de betrokkenheid van de VGC bij de besprekingen van de Schrikkelnota, hoe ziet u dat concreet ? De VGC als dusdanig bestaat uit verscheidene fracties met verschillende ideeën. Men kan bezwaarlijk stellen dat de VGC uit één mond spreekt. Hoe ziet u concreet de inbreng van de VGC in de besprekingen van de Schrikkelnota ? Bovendien is het zo dat de Brusselse verkozenen, de Vlaams-Brusselse verkozenen, hier in het Vlaams Parlement vertegenwoordigd zijn.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijns inziens staan ons diverse zaken te doen. Als we het over de modale Brusselaar hebben, dan is Brussel als leefomgeving onze eerste zorg. De premie is één van de suggesties terzake. Budgettair hebben we een aantal afwegingen niet gemaakt omdat ik het verkeerd vind in abstracto te zeggen dat we een bepaald bedrag besteden aan een versterkt Brussels plan. We moeten het in de omgekeerde volgorde doen. Als een aantal zaken, die niet alleen met centen te maken hebben, een consequente budgettaire invulling moeten krijgen, dan zal dat ook in de begrotingscontrole gebeuren. Toch ben ik ervan overtuigd dat dit in die volgorde moet gebeuren, want anders zou het bedrag dat nu wordt vooropgesteld te weinig of te veel kunnen blijken. Het zou alleszins niet geloofwaardig zijn. De budgettaire consequenties zullen resulteren uit wat we samen bewerkstelligen.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de minister-president, het voorbeeld dat u aanhaalde, illustreert precies wat ik bedoel. De Ancienne Belgique is zeer mooi geworden, maar Jari De Meulemeester heeft zich voor de televisie erover beklagd dat er geen geld genoeg voorhanden is ten behoeve van cultuur, waardoor de werkingsmidde-

Verwimp-Sillis

len ontbreken om het gebouw ook nog een doel te laten dienen. Dat bedoel ik nu net : u investeert goed in gebouwen – wat zichtbaar is – maar niet in de mens.

De voorzitter : Ten eerste, men heeft gealludeerd op een bijeenkomst tussen het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant en de VGC. Dit voornemen klopt, alleen ligt de datum nog niet vast.

Mijnheer de minister-president, al uw verklaringen zijn vanzelfsprekend belangrijk, maar deze namiddag trof mij vooral het feit dat er een soort van recuperatiebeweging schijnt te lopen inzake de Vlaamse Gemeenschapscommissie. U hebt vandaag voor het eerst gezegd dat Vlaanderen zich meer zal verdiepen in de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel omdat het om een ondergeschikt bestuur gaat. Het overleg dat u hebt aangekondigd en dat geregeld zal plaatsvinden, is daar het bewijs van. In het verleden was dat niet het geval en naar mijn mening mag Vlaanderen zich al eens meer rechtstreeks inlaten met wat er in Brussel gebeurt. Ik haal daarbij het voorbeeld aan van de campagne : Spreek uw taal in Brussel. Die is na een tijdje een stille dood gestorven en daarvan hebben wij in Brussel de gevolgen ondervonden. Ik vind het belangrijk dat u opnieuw de institutionele link legt, al is die administratief, naar de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Dit brengt me bij een ander punt.

Mijnheer de minister-president, bij de volgende verkiezingen zal er in Brussel geen explosie van het aantal Nederlandstalige verkozenen plaatshebben. Dat weten we allemaal. Hopelijk blijft het aantal rechtstreeks verkozen Brusselaars in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad gelijk. Zeker zijn we daar echter niet van. De Vlaamse Gemeenschapscommissie voert in Brussel een allochtonenbeleid, wat op zich geen probleem vormt. Wel vinden we dat dit allochtonenbeleid – naast het autochtonenbeleid – onder meer de Nederlandse taal en cultuur moet stimuleren, zeker ook rekening houdend met het feit dat vele echte Vlamingen de negentien Brusselse gemeenten verlaten. Zo'n beleid kan mijns inziens alleen maar op langere termijn resultaten hebben. Daar heb ik dan ook geen enkel probleem mee.

Er rijst natuurlijk wel een probleem als men met zo weinig mensen moet functioneren in de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Mijnheer de minister-president, zult u bij de institutioneel belangrijke

onderhandelingen in 1999 de vertegenwoordiging van de Vlamingen in Brussel proportioneel in overeenstemming brengen met het aantal Vlamingen in de federatie België ? Als dit aantal in absolute termen terugloopt, zult u immers moeten kijken of er nog iets kan overblijven, ongeacht het allochtonenbeleid. Hebt u daar al eens over nagedacht ?

Als er bij die onderhandelingen groepen tot stand komen, zal men dan onderhandelen op basis van de gewesten of op basis van de gemeenschappen ? Nu gaan de Brusselse onderhandelaars als Brussels minister naar Namen, om daar als minister met hun collega te onderhandelen. Dit gebeurt dus niet echt als regering. Mijnheer de minister-president, waar zullen in 1999 de Vlaamse Brusselaars moeten zitten ? Moeten die in een gewestelijke delegatie Brussel zitten, om zo te praten met het Waalse en het Vlaamse Gewest ? Of moeten die Vlaamse Brusselse ministers deel uitmaken van de Vlaamse delegatie ?

Mijnheer de minister-president, voor de dotaties in termen van personenbelasting zal Brussel vanaf 1997, en vooral vanaf 1998, steuntrekkend worden. De dan uitgekeerde dotaties zullen volledig gebaseerd zijn op inkomsten, gegeneerd in Vlaanderen, en volgens de voorziene solidariteitsmechanismen verdeeld over de andere regio's. Mijnheer de minister-president, zult u dit voor Vlaanderen verzilveren ? In de commissie voor Institutionele Hervormingen van de Senaat is men vorige week immers gestart met de besprekingen van de zaken die in 1999 aan bod moeten komen. De Franstaligen hebben nu al gezegd dat ze hierover niet willen praten.

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wil in telegramstijl enkele bedenkingen maken en ingaan op de geformuleerde opmerkingen. In de commissie voor Staatshervorming van het Vlaams Parlement zullen we alle kansen krijgen om dieper op deze zaken in te gaan. We moeten daarbij niet overhaast te werk gaan, maar we moeten wel proberen tijdig klaar te zijn.

Van meet af aan heb ik gezegd dat we – indien mogelijk – moeten komen tot een platform waarin alle Vlamingen zich kunnen terugvinden, inclusief de Brusselse Vlamingen. Laten we dus niet vooruitlopen op de onderhandelingen en de daar te hanteren formules. Het is belangrijk om eerst een onderlinge overeenstemming te bereiken. Hoe kan men zindelijk en zinvol onderhandelen, als

Van den Brande

men nog niet goed weet waar alle fracties naartoe willen ?

U had het over een recuperatiebeweging. U bedoelt waarschijnlijk recuperatie in de betekenis van herontdekking. Dan zijn we het eens. Ik blijf niet stilstaan bij wat tijdens de vorige periode misschien onvoldoende is gebeurd. De vaste wil is aanwezig om op een actievere manier met de VGC samen te werken. U moet afwegen wat u doet op het vlak van de parlementaire samenwerking. Een parlementaire link is zeker belangrijk, zoals dat ook geldt voor andere samenwerkingen. Er moet immers niet enkel op het niveau van de uitvoerende macht worden gewerkt.

U verwacht geen explosie van het aantal Nederlandstaligen en waarschijnlijk heeft u gelijk. Dit vormt een gemeenschappelijke zorg. Er moet meer onderzoek worden gedaan naar de meertaligheid of de dubbeltaligheid in Brussel. We zullen daarvoor de nodige opdrachten geven. Bepaalde percentages geven vaak slechts een deel van de werkelijkheid weer. De dubbeltaligheid speelt een grote rol bij het bepalen van de eerste of tweede taal.

We kunnen niet op de zaken vooruitlopen, maar mijn uitgangspunt is en blijft dat de situatie van de Vlamingen in Brussel uitdrukkelijk samen moet worden gelezen met die van de Franstaligen in België. Elke eventuele parallel die wordt getrokken

tussen de Vlamingen in Brussel en de Franstaligen in de rand, is uit den boze en uitgesloten.

Dat is het federaal concept waarmee we werken. De vraag kwam ook al in de commissie aan bod : hoe moet je een toekomstige basisdemocratische vertegenwoordiging organiseren, ook op het lokale vlak ? Natuurlijk moet dat gebeuren met respect voor enkele democratische beginselen. Als maar een x aantal kiezers hun stem uitbrengen, moet daar waarschijnlijk een grens worden gerespecteerd. De elementaire en normale vertegenwoordiging van Vlamingen in Brussel moet zeker aan de orde komen.

Wat de laatste bedenking betreft, werd mij door collega's uit de senaat inderdaad bevestigd dat er in de commissie een aantal punten niet weerhouden werden door de Franstaligen. Dat is hun verantwoordelijkheid. Ik ga me daar niet over opwinden. Het is niet omdat mijnheer Nothomb of anderen zeggen dat bepaalde punten onbespreekbaar zijn, dat dit voor ons ook het geval is. Zo verloopt een dialoog gewoonlijk niet. Dat is voor mij een zeer belangrijk punt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

[...]

– *De vergadering wordt gesloten om 17.25 uur.*
